

З глибоким сумом сповіщаємо, що 24 червня цього року на 93-му році пішов із життя видатний учений в галузі електротехніки, прикладної метрології та електричних вимірювань, лауреат Державної премії СРСР та України в галузі науки й техніки, почесний академік Міжнародної інженерної академії, завідувач і головний науковий співробітник відділу електричних і магнітних вимірювань Інституту електродинаміки НАН України доктор технічних наук, професор, академік НАН України Феодосій Борисович Гриневич.

Феодосій Борисович Гриневич народився 1 листопада 1922 року в с. Ріпна Хмельницької області. В 1953 році з відзнакою закінчив Львівський політехнічний інститут, а всього за рік – достроково – навчання в аспірантурі при Інституті машинознавства та автоматики АН УРСР, успішно захистивши кандидатську дисертацію, й до 1958 року працював спершу молодшим, а згодом старшим науковим співробітником цього інституту. У 1959 році Ф.Б. Гриневич очолив лабораторію Інституту автоматики та електрометрії Сибірського відділення АН СРСР, з 1962 року брав участь у становленні Інституту автоматики АН Киргизької РСР. Докторську дисертацію, присвячену проблемі автоматизації вимірювальних мостів змінного струму, вчений захистив 1963 року. У 1966 році він повернувся до Києва, де став завідувачем відділу електричних і магнітних вимірювань Інституту електродинаміки НАН України. З цього часу все життя та трудова і творча діяльність Ф.Б. Гриневича нерозривно пов'язані з Національною академією наук України: на посаді завідувача відділу він працював 41 рік (до 2007 року), а пізніше був головним науковим співробітником цього ж інституту.

Сфера наукових інтересів академіка Ф.Б. Гриневича була зосереджена на проблемі побудови високоточних електровимірювальних пристроїв. Він став засновником нового наукового напрямку – автоматизації високоточних вимірювань векторних електричних величин. Цей напрям охоплює загальну теорію варіаційних вимірювальних систем, методи екстремального регулювання та параметричної модуляції. Запропоновані академіком Ф.Б. Гриневичем іще на початку 1960-х рр. методи екстремального регулювання та параметричної модуляції виявилися настільки успішними, що залишаються неперевершеними й досі.

Створена у Києві наукова школа Ф.Б. Гриневича – школа «мостовиків» – під його керівництвом розвинула та вдосконалила запропоновані методи, поширила їх на цілу гаму вимірювальних пристроїв та використала для досягнення найвищих на сьогодні значень усіх метрологічних параметрів електровимірювальних приладів.

Завдяки цим роботам у десятки і сотні тисяч разів було підвищено точність, чутливість та швидкодію вимірювальних пристроїв. На їхній основі стали можливими розроблення і впровадження еталонних засобів вимірювань – включно з первинними Державними еталонами. Це набуло особливої актуальності під час становлення власної еталонної бази незалежної України.

На даний час під керівництвом академіка Ф.Б. Гриневича розроблено та впроваджено 7 первинних Державних еталонів України. Низка прецизійних вимірювальних пристроїв, розроблених та виготовлених в Україні, входить до складу національних еталонів США, Казахстану, Туреччини, Польщі та Росії. Українські еталони пройшли міжнародні звіряння та визнані одними з найкращих у світі.

На базі теоретичних розробок Ф.Б. Гриневича та його учнів було створено та впроваджено в серійне виробництво велику гаму високоточних цифрових екстремальних мостів змінного струму (в тому числі перший в СРСР та один з перших у світі цифровий автоматичний міст), які забезпечують автоматичне вимірювання різних неелектричних величин (мікро- та макропереміщень, рівня рідин, зокрема кріогенних), кондуктометричних і температурних вимірювань із надзвичайно високою роздільною здатністю та завадостійкістю.

Останніми роками на базі мостових методів вимірювання науковою школою Ф.Б. Гриневича було створено прецизійні вимірювальні системи для метрологічного забезпечення енергетики, для технічної та медичної діагностики, а також надчутливі електронні перетворювачі для біосенсорних систем. Нині нараховується близько сотні розробок наукової школи Ф.Б. Гриневича, 35 із яких впроваджено у серійне виробництво.

Ф.Б. Гриневич – автор понад 400 наукових праць (у тому числі 12 монографій та 175 авторських свідоцтв і патентів). Він також був головою спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій та членом редколегії низки наукових журналів. Значну увагу Ф.Б. Гриневич приділяв вихованню наукових кадрів. Під його керівництвом підготовлено 7 докторів наук, серед яких член-кореспондент НАН України С.Г. Таранов, 39 кандидатів наук.

Під час Другої світової війни Ф.Б. Гриневич був учасником бойових дій, а в післявоєнний період невтомно працював на користь науки та технічного прогресу.

Наукова громадськість, колеги, учні та друзі щиро сумують за Феодосієм Борисовичем і висловлюють співчуття його рідним і близьким.

Громадянська панахида прощання з Ф.Б. Гриневичем відбудеться 25 червня 2015 року з 14.30 до 15.00 год. в Інституті електродинаміки НАН України за адресою: м. Київ, пр. Перемоги, 56. Поховають Ф.Б. Гриневича на Берковецькому кладовищі м. Кисва.